

GALSKAB

SYG Depressioner, spiseforstyrrelser og angst er nogle af de tilstande, som de medvirkende i Syg Nok sætter ord på.

På psykens skrå brædder

Syg nok

Syg Nok er den fjerde forestilling i ly af projektet Den gode galskab, som er et samarbejde mellem De Splittergale, VIA University College, VIA University Colleges væksthed – uddannelsen Performance Creator, Aarhus Kommune og Rethink 2017 Aarhus europæisk kulturhovedstad.

Klaus Rubin er uddannet skuespiller og dramapædagog. Lektor i Drama og teater ved Peter Sabroe Seminariet siden 1982.

I et teaterprojekts trygge rammer har 16 socialpædagogstuderende mødt mennesker og udfordringer, som de vil møde igen, når de er færdiguddannede. De har også mødt hinanden. Og sig selv

Tekst og foto: Simon Jeppesen

Når jeg skal til eksamen, tager jeg nervemedicin. Har jeg angst? Sådan spørger socialpædagogstuderende Mette Tagmose fra scenen. Historien er ikke hendes egen. Den stammer fra en af de øvrige medvirkende, som står bag hende, i forestillingen Syg Nok på Peter Sabroe Seminariet i Aarhus.

Mette Tagmose er en af 16 socialpædagogstuderende på femte semester, der sammen med 21 studerende fra fire andre uddannelser og sammen med seks 'ægte' splittergale, har arbejdet i 18 dage med at sætte ord og billeder på de otte mest almindelige psykiatriske diagnoser.

Mette går tilbage, de andre medvirkende går på skift frem, fortæller, synger og spiller om depressioner, spiseforstyrrelser og angst – tilstande, de

fleste kender – fra sig selv, fra familie eller venner. Og tilstande, som de socialpædagogstuderende vil møde igen hos borgerne, når de er færdige med deres uddannelse.

Forestillingen Syg Nok er et samarbejde mellem studerende ved fem forskellige uddannelser under VIA University College i Aarhus og gruppen De Splittergale, en gruppe aarhusianske optrædende, hvor de fleste er eller har været i det psykiatriske system. Forestillingen er en del af projektet Den Gode Galskab, der med en lang række initiativer sætter fokus på psykiske sygdomme frem til Kulturby 2017 i Aarhus – og efter.

Derfor slutter formiddagens show ikke med tæppefald. Publikum bliver i salen og er inviteret ud på gulvet, hvor de rundt om borde, med forestillingens medvirkende som værter, kan diskutere, hvad Syg Nok handlede om og komme med konkrete forslag til, hvordan psykisk syge kan være en ressource – både for kulturbyen i 2017 og for det omgivende samfund i tiden før og efter.

– Vi er mere ens end vi tror, fortæller Mette Tagmose, da hun bliver bedt om at fortælle, hvad hun har lært af projektet og hvad hun har lært af mødet med de gale – ikke som klienter men som mennesker.

EFTERSPIL Efter forestillingen bliver der stillet borde op. Tilskuerne er inviteret til at snakke med om de ting, som de lige har set.

UDBRUD Personlighedsforstyrrelser, der kan betyde, at man har svært ved at styre sit temperament og er uforudsigelig for omgivelserne, er en af de tilstande, de medvirkende gestalter.

MONTØR Klaus Rubin har arbejdet med projektet i halvandet år – Syg Nok er den fjerde forestilling, hvor han har lavet en montage af de scener om de forskellige typer galskab, som spillerne har improviseret frem.

MEDICINERING Mange studerende oplever selv depressioner og bruger medicin fx op til eksamen, og teaterprojektet er en mulighed for at fortælle om svære følelser.

Hun har tænkt meget over relationer. Især de relationer, hun har fået med de medvirkende splittergale. Det er relationer, hun er gået ind i med et så stort ønske om at være der for dem, at hun oplever at have glemt sig selv. Hendes omsorgsgen tog magten. Det er en udfordring at gå ind i en stærk, men tidsbegrænset relation og have sig selv både med ind og med ud, uden at føle, at hun sårer de mennesker, hun har arbejdet sammen med, ved ikke at være der længere, når det hele er slut.

Men gruppen har grinet sammen og arbejdet sammen, på tværs af faggrupper og på tværs af borger-/pædagog-skel. Og det har været helt fantastisk.

Det er nok første og sidste gang, du prøver det, spørger Socialpædagogen.

Mette Tagmose tænker sig om, nikker trist:
– Ja.

En af instruktørerne, Klaus Rubin, har arbejdet med projektet siden efteråret 2013 – dette er den fjerde forestilling. Det er et af hans mål, at det ikke bliver sidste gang – hverken for Mette Tag-

mose eller nogen af de andre. De studerende og De Splittergale har arbejdet sammen i grupper omkring forskellige typer galskab, de har fortalt om sig selv og om deres egne erfaringer. Erfaringerne har været grundmaterialet i en række improvisationer, som instruktørerne har monteret til en sammenhængende forestilling.

De studerende har dermed brugt en række dramatekniske værktøjer, som de vil have til deres rådighed, når de selv er færdiguddannede. Man kan sagtens lære at bruge sig selv, men man skal gøre det med omtanke.

Forestillingen slutter med, at en af de medvirkende mænd vakler hen over scenen med sin øl i hånden, synker sammen og ligger helt, helt stille. En kvinde går hen til ham, tager hans hånd, og siger:

– Du sagde, du altid ville være der, det var du ikke. Du lod mig alene tilbage. Lysfølsom barn-dom, jeg lærte aldrig at se lyset.

Også den fortælling er bygget på en af de medvirkendes livshistorier, nemlig instruktøren Klaus Rubins. ■

SPEJLBILLEDE 'Vi er mere ens, end vi tror', siger en af de medvirkende studerende om mødet med medlemmerne af gruppen De Splittergale.

TANKESPIND Når man lider af skizofreni, har man ofte svært ved at skelne mellem, hvad der er virkeligt og uvirkeligt. Man ser eller hører måske ting, som andre ikke ser eller hører.

ORD PÅ Spiseforstyrrelser handler ikke om mad, men om følelser, som teateret helt bogstaveligt kan sætte ord på.